

Το ασφαλιστικό της ΔΕΗ

Της Μιραντας Ξαφα*

Το νομοσχέδιο για το ασφαλιστικό που μόλις ψηφίστηκε θα συμβάλει σημαντικά στη βιωσιμότητα του συστήματος, καθώς αυξάνει σταδιακά τη μέση ηλικία συνταξιοδότησης και γίνεται πιο στοχευμένο σ' αυτούς που έχουν πραγματική ανάγκη. Όπως όμως είχε επισημάνει το 1997 η έκθεση Σπράου για το ασφαλιστικό, που δυστυχώς δεν αξιοποιήθηκε: «Το σημερινό ασφαλιστικό σύστημα συνδυάζει νησίδες υπερβολικής προστασίας με πραγματικές περιπτώσεις ένδειας». Αναφερόταν στις προνομιούχους ΔΕΚΟ, που πίεσαν τα κόμματα εξουσίας και πέτυχαν να βγαίνουν στη σύνταξη νωρίτερα, με ασύγκριτα υψηλότερες συντάξεις σε σχέση με τον ιδιωτικό τομέα, και στα ευγενή ταμεία των δικηγόρων, μηχανικών και δημοσιογράφων που πέτυχαν να εισπράττουν «κοινωνικούς πόρους» που πληρώνουμε όλοι εμείς. Αυτές τις «νησίδες υπερβολικής προστασίας» δυστυχώς δεν διορθώνει το νομοσχέδιο.

Με αφορμή το άρθρο μου στην «Κ» στις 4/7/10, που αναφερόταν στην κάλυψη των ελλειμμάτων των προνομιούχων ΔΕΚΟ από τον προϋπολογισμό, έλαβα μία επιστολή από την κ. Ολυμπία Δημητρακοπούλου, συνταξιούχο της ΔΕΗ, η οποία επισημαίνει μεταξύ άλλων τα εξής: Από το 1966, που με απόφαση της τότε κυβέρνησης τέθηκε σε ισχύ ο νέος Κανονισμός Ασφάλισης Προσωπικού ΔΕΗ, μέχρι τη μετοχοποίηση της εταιρείας το 1999, οι εισφορές του προσωπικού παραχωρούνταν άτοκα στη ΔΕΗ για τη χρηματοδότηση των επενδύσεων. Σε αντάλλαγμα αυτής της προσφοράς των εργαζομένων, η ΔΕΗ θα παραχωρούσε σύνταξη και εφάπαξ σύμφωνα με τους όρους του Κανονισμού. Το 1999, με τον νόμο 2773, η κυβέρνηση κατέργησε το σύστημα αυτασφάλισης του προσωπικού και ίδρυσε το Ταμείο Ασφάλισης Προσωπικού (ΟΑΠ-ΔΕΗ) προκειμένου να εισαχθεί η ΔΕΗ στο χρηματιστήριο χωρίς το «βάρος» των συντάξεων του προσωπικού. Για να γίνει αυτό, «το μεγάλο αγκάθι ήταν η απεμπλοκή της ΔΕΗ από τις εισφορές των εργαζομένων που είχαν ενσωματωθεί στην περιουσία της ΔΕΗ». Η περιουσία αυτή υπολογίστηκε με αναλογιστική μελέτη των εταιρειών Wyatt και Prudential στα 1,54 τρισ. δραχμές (4,5 δισ. ευρώ) - και όχι στα 3,5 τρισ. δραχμές όπως γράφει η κ. Δημητρακοπούλου. Επειδή το ποσό αυτό ήταν υπέρογκο, ο τότε υπουργός Ανάπτυξης κ. Βενιζέλος βρήκε την εύκολη λύση: Ο Ν. 2773 αναφέρει ρητά ότι το κράτος αναλαμβάνει να επιδοτεί το Ταμείο της ΔΕΗ από τον προϋπολογισμό έναντι του χρέους της προς τους ασφαλισμένους.

Ανέτρεξα στους προϋπολογισμούς ετών 2000-2010, που όμως δεν αναγράφουν το ποσό με το οποίο επιδοτήθηκε το ταμείο της ΔΕΗ κάθε χρόνο. Μαθαίνω όμως ότι το 2000 επιδοτήθηκε με ποσό ύψους περίπου 350 εκατ. ευρώ από τα έσοδα ιδιωτικοποιήσεων, ενώ φέτος θα επιδοτηθεί με 710 - ποσό που μειώθηκε κατά 10% για φέτος μόνο, στο πλαίσιο των μέτρων για τη διάσωση της χώρας από τη χρεοκοπία.

Μια γραμμική προβολή αυτών των δύο ποσών στα ενδιάμεσα έτη δείχνει ότι η συνολική επιδότηση του ταμείου της ΔΕΗ από τον προϋπολογισμό στο διάστημα 2000-10 ανέρχεται στα 5,5 δισ. Αν αυτός ο υπολογισμός είναι σωστός, το χρέος προς τους ασφαλισμένους όπως αυτό υπολογίστηκε στην αναλογιστική μελέτη έχει ήδη

εξοφληθεί. Θα πρέπει επομένως να αποτιμηθεί και η συνεισφορά των φορολογουμένων στο κεφάλαιο της ΔΕΗ, αλλά και των καταναλωτών που χρόνια τώρα πληρώνουν το «καπέλο» του μονοπωλιακά προσφερόμενου ρεύματος της ΔΕΗ.

Τίθεται βέβαια το ερώτημα κατά πόσον ο υπολογισμός του χρέους προς τους ασφαλισμένους από τη Wyatt και Prudential είναι σωστός. Το γεγονός ότι η ΔΕΗ χρηματοδότησε τη μελέτη, και καθόρισε τις παραμέτρους πάνω στις οποίες βασίστηκε, δημιουργεί αμφιβολίες για την αντικειμενικότητά της. Το ποσό των 4,5 δισ. που υπολογίστηκε η μελέτη μοιάζει μάλλον υπερβολικό αν συγκριθεί με τη χρηματιστηριακή αξία της ΔΕΗ, που σήμερα ανέρχεται στα 2,8 δισ. - δηλαδή το χρέος προς τους ασφαλισμένους ξεπερνάει κατά πολύ τη σημερινή αξία της εταιρείας! Αλλά τα 4,5 δισ. μοιάζουν υπερβολικά ακόμη και συγκρινόμενα με τη μέγιστη χρηματιστηριακή αξία της ΔΕΗ, που άγγιξε τα 8 δισ. για σύντομο διάστημα στα τέλη του 2007. Η σωστή και δίκαιη λύση που θα έπρεπε να έχει υιοθετηθεί, είναι αυτή που είχε προτείνει ο Στέφανος Μάνος: Να δοθούν στο ταμείο της ΔΕΗ μετοχές ίσης αξίας με τη συμμετοχή των ασφαλισμένων στο κεφάλαιο της εταιρείας. Δεδομένου ότι αυτή η λύση δεν υιοθετήθηκε, παραμένει ανοικτό το ερώτημα για πόσο διάστημα ακόμη θα επιδοτούν οι φορολογούμενοι τις γενναιόδωρες συντάξεις και τα εφάπαξ της ΔΕΗ.

* Η Μιράντα Ξαφά είναι ιδρυτικό μέλος της Δράσης.